

HUMSAM-prisen 2025: Begrunnelse

HUMSAM-prisen 2025 tildeles Tore Rem, professor i engelsk litteratur ved Universitetet i Oslo. Rem får prisen for fremragende tverrfaglig forskning som spenner fra engelsk og norsk litteratur til bokhistorie og kulturstudier. Rem er en internasjonalt anerkjent ekspert på Ibsen og Hamsun, og han er også en av Norges fremste biografer. Videre har han bidratt med en omfattende innsats som offentlig intellektuell i Norge og tilrettelegger for flerfaglig forskning på Universitetet i Oslo. Samlet er han en svært verdig mottaker av HUMSAM-prisen for fremragende forskning innen humaniora og samfunnsvitenskap.

Mer detaljert begrunnelse

Rem tok doktorgraden ved University of Oxford i 1998 på en avhandling om Charles Dickens. Fra 2003 har han vært professor i engelsk litteratur ved Universitetet i Oslo. Tidlig på 2000-tallet bidro han til å etablere bokhistorie som forskningsfelt i Norge. Med tobindsbiografien om Jens Bjørneboe markerte Rem seg som en tydelig, uredd og tidvis kritisk stemme i offentligheten. For Hamsun-biografien *Reisen til Hitler* ble han tildelt Kritikerprisen for beste sakprosabok i 2014. Som første forfatter ble han i 2022 tildelt denne prisen på ny, for det tredje bindet i trilogien om Kong Olav V. Rems evne til å kombinere akademisk grundighet med litterær kvalitet har gjort ham til en av Norges fremste biografer, samtidig som han også har bidratt sterkt til å gi forskningsbasert litterær sakprosa dens nåværende status.

Rem er en svært allsidig forsker og forskningsleder. Krig og litteratur har vært og er to viktige områder i Rems omfattende forskning. Gjennom disse har han ytt viktige bidrag til krigshistorien. For tiden jobber han med en bok om tysk-jødiske Max Tau, og han deltar i prosjektet *Words and Violence* som er ledet av Kjetil Jakobsen ved Nord universitet. De siste årene har Rem også engasjert seg sterkt institusjonelt for tverrfaglig forskning. I 2019 ble han direktør for UiO:Norden, og senere ble han en avgjørende drivkraft i å utvikle den frittstående etterfølgeren UiO:Demokrati. Som direktør for denne satsingen har han satt Universitetet i Oslo på kartet nasjonalt og internasjonalt.

Internasjonalt er Rem særlig kjent for sin forskning på Hamsun og Ibsen. Med historiker Narve Fulsås ledet han prosjektet *The Scandinavian Moment in World Literature* som søkte å besvare hvordan «fenomenet Ibsen» kunne oppstå. Funn fra dette prosjektet har rokket ved selve grunnfortellingen om Ibsen. Fulsås og Rem skrev både monografien *Ibsen, Scandinavia and the Making of a World Drama* (2018) og redigerte antologien *Ibsen in Context*, som ble kåret til Choice Outstanding Academic Title i 2022 (American Library Association). Rem har vært hovedredaktør for oversettelsen til engelsk av Ibsens 14 mest kjente teaterstykker, og han er for tiden redaktør for nyoversettelser av flere verker av Knut Hamsun.

Om HUMSAM-prisen

HUMSAM-prisen, Akademiets pris for fremragende forskning innen humaniora og samfunnsvitenskap (Stefi og Lars Fylkesakers pris) er på kr 250 000 og deles ut annethvert år. Prisen gis for fremragende forskning innen humaniora og samfunnsvitenskap (inkludert rettsvitenskap, teologi og utdanningsvitenskap). Prisen kan gis til norske statsborgere, samt utenlandske statsborgere med fast bosted i Norge.

Tildelingen annonseres på Akademi-møtet 24. oktober 2024.